

Nr 353.

Av herr **Sundström** i Vikmanshyttan **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 190, med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 190 föreslås ytterligare höjning av priset på spritdrycker. Således skulle enligt propositionen höjningen på den från systembolagen utminuterade spriten bli ungefär tio procent och för utskänknings-spriten inemot 30 procent, samt ifråga om vin, där skattehöjningen avser endast utskänknings, mellan 10 och 30 procent.

Som skäl för den skärpta beskattningen åberopas såväl ökningen i konsumtionen som ett försämrat nykterhetstillstånd. I anslutning därtill säges, att om icke särskilda åtgärder vidtagas kommer tillståndet på detta område att ytterligare försämrast.

Det beräknas vidare att den föreslagna höjningen skall komma att tillföra statskassan omkring 23 miljoner kronor. I båda fallen räknar man även med en nedgång i konsumtionen. Denna nedgång räknas ifråga om utskänknings till högst 30 procent och ifråga om utminuterings till blott någon procent.

Om man nu tar del av den tabell som återfinnes å sid. 10 i propositionen över antalet försålda liter under perioden 1939—1942 så finner man, att i fråga om utminuterings har en ökning skett under de tre sista åren från 25 653 000 lit. 1940 till 25 788 000 1942. Ökningen på utskänknings-spriten kan ju förklaras bland annat därav, att där ingen höjning ägt rum under denna tid.

Härav framgår alltså att, trots de prishöjningar på utminuterings-spriten, som företagits under de senaste åren, har konsumtionen eller inköpen ökat.

Detta gör att man blir något tveksam beträffande möjligheterna att på denna väg åstadkomma någon minskning i konsumtionen och därigenom åstadkomma något förbättrat nykterhetstillstånd. Vi hysa nämligen den uppfattningen, att den prisökning, som företagits under de senaste åren, medfört en icke oväsentlig ökning i överlåtelsen av motboksspriten. Det beklagligaste med denna överlåtelse är också, att den sker till ungdomar under motboksåldern och till andra som av en eller annan anledning mistat sina motböcker.

Det stegrade ungdomsfylleriet som man talar om har säkerligen sin grund i detta förhållande. Om man därför nu ytterligare ökar detta sprit-

pris tro vi att faran för överlåtelse kommer att stegras, och något förbättrat nykterhetstillstånd kan man därigenom icke räkna med utan tvärtom.

Häremot kan anföras de skärpta straffbestämmelser som nu införts ifråga om denna överlåtelse och som skulle avskräcka från denna trafik, men den som känner till svårigheterna att ta reda på och komma till rätta med dessa lagbrytare tror icke så mycket på effekten av dessa bestämmelser.

När härtill kommer att höjningen på utminuteringspriset icke enligt beräkningen kommer att tillföra statskassan något väsentligt belopp, men i stället med all sannolikhet kommer att öka laglösheten i fråga om överlåtelse av motbokssprit och då särskilt till ungdomen, tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition i den delen som avser höjningen av priset på utminuterad sprit.

Stockholm den 9 april 1943.

Fredrik Sundström.

K. J. Andersson.

Göran Petterson
i Degerfors.